

ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԱՐԱԶԱՏ ՀՈՂԻ ՎՐԱ

ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐ ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ԿԻՐՈՎԱԿԱՆ.— Բնակարանային շինարարության համար Քաղսովետի գործկոմը մոտ 250 հայրենադարձների բնտանիքների հատկացրել է հողամաս: Շուտով շահագործման կհանձնվեն քաղաքի կենտրոնական փողոցի վրա կառուցված երկհարկանի 2 շենքերը:

Միայն քաղաքի հարավ-արևելյան մասում,

Կիրովականից-Դիլիջան տանող խրճուղու աջ կողմում, գեղատեսիլ վայրում կառուցվում են հայրենադարձ հայերի համար մոտ 180 բնակարաններ: Այդ տեղամասում 70 բնակարանների շինարարությունն արդեն ավարտված է: Գրեթե բոլոր հորաշեն տներում վառվում են էլեկտրական լամպեր, դրվում են ռադիո-բարձրախոսներ:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ — Հոկտեմբերյանի Քաղսովետի գործկոմի կոմունալ բաժինը հայրենադարձների համար կառուցում է երկհարկանի բնակելի շենք, որի առաջին

հարկի քարային աշխատանքներն արդեն ավարտվել են: Ծեռքը ունենալու է 40 բնակարան իր բոլոր հարմարություններով:

երևան քաղաքի Ստալինյան ռայոնում, Թումանյանի անվան դպրոցի մոտ, հայրենադարձ հայերի համար երկու բնակելի տուն է կառուցվում: Տները ունենալու են

12-ական բնակարաններ և շահագործման են հանձնվելու սույն տարվա օգոստոսի 1-ին:

ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁ ՀԱՅԵՐԸ ԿՍՈՒՌՑՈՒՄ ԵՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

Ստեփանավան քաղաքում ապրող հայրենադարձ հայերի անհատական բնակարանային շինարարության համար պետությունը բաց է թողել մեկ միլիոն 120 հազար

ռուբլու վարկ:

40 հայրենադարձ բնտանիքներ արդեն ստացել են վարկեր և ձեռնարկել սեփական բնակարանների շինարարությունը:

Դիլիջանի մոտակայքում, գեղադիր սոճի անտառում հայրենադարձ հայերի համար բնակելի տներ են կառուցվում: Առաջին երեք տները արդեն բնակության են հանձնված: Մնացած 11 երկհարկանի տների

կառուցումն ավարտելու համար կառուցողները պետությունից 30-հազարական ռուբլի երկարատև վարկ են ստացել. այդ տների կառուցման աշխատանքները կավարտվեն մայիսի վերջին: Շուտով կսկսվի 25 նոր տների շինարարությունը:

ՇԱՄՇԱԴԻՆ.— Արտասահմանից Հայրենիք վերադարձած հայերին բնակարանային

շինարարության գործում օգնելու նպատակով, Պետքանկի շրջանային բաժնամուկը

18 հայրենադարձների տվել է 227 հազար ոտքի վարկ: Բերդ, Թովուզ և Պառավաքար դյուղերի նորակառույց բնակարաններում արդեն ապրում են մի շարք ընտանիքներ: Ֆերմենտացիոն ֆաբրիկայում աշխատող

4 հայրենադարձներ նախապատրաստական աշխատանք են կատարում բանվորական ավանում կառուցելու իրենց սեփական բնակարանները:

2818 ՍԵՆՅԱԿ ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Հայրենադարձ հայերի համար կառուցվող տների շինարարական աշխատանքների զգալի մասը կատարվում է ռեսպուբլիկական մինիստրությունների և պետական այլ կազմակերպությունների կողմից, որոնք հայրենադարձության սկզբից մինչև 1948 թվի հունիսի 1-ը կառուցել ու շահագործման են հանձնել 2818 սենյակ: Տեղա-

կան արդյունաբերության մինիստրությունը, Երթադուղիներ, Խճուղային վարչությունը և մի քանի այլ կազմակերպություններ, ինչպես անցյալ տարիներում, այնպես էլ այս տարի հատուկ ուշադրություն են դարձնում հայրենադարձների համար տներ կառուցելու աշխատանքներին:

ՆՈՐ ՇԵՆՔԵՐ

ԱՆՆԱԿՆԵՐԻ.— Շամլուղի բանվորական ավանում այս տարի կառուցվում են բնակելի երկհարկանի երեք շենք՝ յուրաքանչյուրը 4 ընտանիքի համար: Շենքերից մեկի կառուցումն ավարտվելու վրա է, մյուս-

ների կառուցումը նույնպես սկսված է և կավարտվի այս տարի:

Նոր շենքերը բաշխվելու են հայրենադարձների և բանվորների ընտանիքներին:

ՍԵՇ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԽՆԴԻՐ

Մայրաքաղաքի «Կոմունիստ» թերթի թղթակիցը դիմել է ՀՍՍՌ Մինիստրների Սովետին կից Վերաբնակեցման վարչության պետ Գ. Գևորգյանին հետևյալ հարցով.— Արտասահմանից հայրենիք վերադարձող հայերին տեղավորելու համար ընթացիկ տարում ռեսպուբլիկայում ի՞նչ ծավալ ունի բնակարանային շինարարությունը:

— Բնակելի տների շինարարությունը, — ասել է Գ. Գևորգյանը, — կատարվում է մինիստրությունների ու այլ պետական կազմակերպությունների, անհատորեն հայրենադարձ-կառուցողների և կոլխոզների վարչությունների կողմից: Այն փաստը, որ շինարարությունը ֆինանսավորվում է երկարատև վարկերով և պետական բյուջեից արվող հատկացումներով, ինքնին վկայում է պարտիայի և Սովետական կառավարության հոգատարությունը հայրենադարձ հայերի նկատմամբ:

Էջմիածնի, Վեդու, ինչպես նաև Բերիայի անվան շրջաններում գտնվող ութ ավաններում անցած երկու տարում կառուցվել է 183 տուն: Ըստ պլանի 1948 թվին պետք է կառուցվի 918 տուն, որոնցից 60-ը արդեն պատրաստ են, իսկ մնացած 736 տները շինարարության պրոցեսում են գտնվում: Հայրենադարձ հայերի համար կառուցվող տների օրինակելի նախադեբը հաստատվել

են ՀՍՍՌ Մինիստրների Սովետին կից Ճարտարապետության գործերի վարչության կողմից: Դրանք բարեկարգ, երեք և երկսենյակային տներ են՝ իրենց հարմարություններով: Յուրաքանչյուր տուն ունի իր տնամերձ հողամասը՝ էջմիածնի և Վեդու շրջանների ավաններում կազմակերպվել են կոլխոզներ: Այստեղ կառուցվում են նաև դպրոցներ, բուժարաններ և այլ շենքեր:

Ռեսպուբլիկայի քաղաքներում ընթացիկ տարում անհատական կարգով պետք է կառուցվեն 6914 տուն: Առ 15 մայիսի ավարտվել է 135 տան կառուցումը և շարունակվում է 4117 տան կառուցումը: Առ 30 մայիսի ավարտվել են 2054 տան կառուցման քարային աշխատանքները: 1947 թվին անհատական կարգով կառուցվել են 1168 տուն:

Ռեսպուբլիկայի կոլխոզներում հայրենադարձության սկզբից սկսած կառուցվել են 1060 տուն, ներկայումս կառուցվում են 982 տուն:

Կառուցող կազմակերպությունները, — եզրափակման ժամանակ ասաց Գ. Գևորգյանը, — ունեն բոլոր հնարավորությունները ամառային շինարարական ժամանակաշրջանը հաջողությամբ ավարտելու և ընթացիկ տարում հայրենադարձներին հազարավոր բարեկարգ նոր բնակարաններ տրամադրելու համար:

ՆՈՐ ԿՅԱՆՔ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

ՎԵՂԻ.— Անցյալ տարում արտասահմանից հայրենիք վերադարձած հարյուրավոր հայրենադարձ ընտանիքներ բնակություն են հաստատել Նոր Կյանք գյուղում: Սովետական այս նոր քաղաքացիների համար

գյուղում կառուցվել է 100-ից ավելի տուն: Վերջերս գյուղում հեռախոսագիծ անցկացվեց, որով գյուղը կապվում է շրջկենտրոնի հետ: Կոլխոզի նոր անդամների 120 բնակարաններում բարձրախոսներ են դրվում:

ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁ ՇՔԱՆՇԱՆԱԿԻՐԸ

Հայրենադարձ Արթուր Օհանյանը անցյալ տարի բարձր բերք աճեցրեց կոլխոզային դաշտերում և արժանացավ մեծ պարգևի: ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահությունը ռեսպուբլիկայի գյուղատնտեսության առաջավորների հետ նրան ևս պարգևատրեց «Աշխատանքային Կարմիր Դրոշի» շքանշանով: Օրերս Ճաթղոսն

գյուղի կոլխոզիկների ժողովում հանդես գալով, նա պարտավորություն ստանձնեց այս տարի ավելի բարձր բերքատվության հասնելու: Այժմ նա հացահատիկային կուլտուրաների մշակությունը կազմակերպում է այնպես, որ անթերի կատարի իր պարտավորությունը:

ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁ ԷՆՏՈՒՋԻԱՍՏՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔ

Հայրենադարձ Դավիթ Բալյանը Սիրիայից վերադառնալով հայրենի երկիր, Սովետական Հայաստան, աշխատանքի տեղավորվեց ստալինյան հնգամյակի նորակառույցներից մեկում: Վերցնելով քարտաշորման գործի մուրճն ու գործիքները, նա հենց առաջին օրերից եռանդով լծվեց արտադրական պլանների կատարմանը:

Հետևելով իր ստալանովական ընկերների հայրենասիրական օրինակին, նա 1947 թվին կատարեց 2 տարվա արտադրական նորմա: Բայց դա էլ բավարարում է նույնիսկ ստալանովականին: Նա նոր ուղիներ և միջոցներ էր որոնում արտադրողականությունը բարձրացնելու, շինարարության տեմպերն արագացնելու, նորակառույցը ժամկետից շուտ գործարկելու համար և 1948 թվի տարեկազմից սկսեց աշխատել ավելի կազմակերպված ու բազմապատկված եռանդով: Նրա մուրճի հարկածները դարձան ավելի հատուկ և արագ: Միա-

ժամանակ Բալյանը քարտաշորման գործի արհեստը սովորեցրեց նաև իր որդի Սարգսին և հայր ու որդի, մրցելով միմյանց հետ, սկսեցին օրը-օրին բարձրացնել իրենց ցուցանիշները, նպաստել նորակառույցի արտադրական հաջողություններին: Այժմ նրանք օրական պլանները կատարում են ոչ պակաս քան 250-300 տոկոսով:

Ահա թե ինչու կառուցող հայր ու որդի Բալյանների նկարները երկար ժամանակ է ինչ փակցված է նորակառույցի բնակարանային շինարարության տեղամասի պատվո տախտակի վրա: Նրանցից ետ չի մնում նաև կրտսեր որդի Թորոս Բալյանը, որը աշխատում է նորակառույցի ավտոպարկում որպես մեխանիկ և իր նվիրված աշխատանքով նվաճել է կոլեկտիվի սերն ու համակրանքը: Հայրենադարձ Բալյանները մտնելով ստալինյան նոր հնգամյակի անվան սոցիալիստական մրցության մեջ, պայքարում են իրենց հնգամյա պլանները 3—3,5 տարում կատարելու համար:

ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁՆԵՐԸ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՎՈՐՆԵՐ

Քաջաբանշինի կառուցողները արագ թափով առաջ են տանում ստալինյան նոր հնգամյակի նորակառույցներից մեկի շինարարությունը: Այստեղ ժրաշան աշխատանք են կատարում տասնյակ սովետական նոր քաղաքացիներ: Հայրենադարձներից շատերը կարճ ժամանակամիջոցում տիրապետեցին արտադրության տարբեր մասնագիտություններին: Նրանք իրենց ազնիվ աշ-

խատանքով նվաճեցին շինարարության աշխատողների սերն ու հարգանքը: Ժիրարյր և Երվանդ Դերեցյան եղբայրները հայրենիք վերադարձան Սիրիայից և կարճ ժամանակամիջոցում տիրապետեցին փականագործի պրոֆեսիային: Այժմ նրանք միշտ գերակատարում են առաջադրանքները: Հայրենադարձներ Հայկազ Մուսայելյանը, Մամիկոն Հակոբյանը, Ավետիք Մարգարյանը

աշխատում են որպես ավտոմեքենավարներ և անխափան կերպով շինանյութ են տեղափոխում նորակառույցի համար:

Հայրենադարձ բանվորներ, Հովակիմ Ոսիկյանը, Հարություն Ղուկասյանը և Գարիբեկ Կոնստանդյանը մրցելով միմեանց

հետ, պլանը կատարում են 250 տոկոսով: Բարձր արտադրողականության ուսանելի օրինակներ են տալիս շինարարության մեջ աշխատող հայրենադարձ որմնադիրները, հյուանիքը, ծնիադործները և այլ պրոֆեսիայի աշխատողները:

ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁ ԳՈՐԳԱԳՈՐԾՆԵՐԸ

ԱՐՏԱՇԱՏ.— Գորգագործական արտելի նովորուի և Յովայի բաժանմունքներում աշխատում են 36 հայրենադարձ կանայք: Նրանց համար ստեղծված են աշխատանքի լավագույն պայմաններ, շատերը պարբերաբար գերակատարում են իրենց օրվա ու ամսվա առաջադրանքները:

Այս տարվա առաջին եռամսյակում նով-

որզուի գորգագործները պետությանը հանձնել են 90 քառակուսի մետր բարձրորակ գորգ:

Աշխատանքը լավ է կազմակերպված նաև Յովայում: Այստեղ Գ. Բախտավորյանը, Ս. Ավետիսյանը, Բ. Կարապետյանը, Գ. Ավետյանը օրական կատարում են մեկ ու կեսից մինչև երկու արտադրական նորմա:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՏԵՂՇԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՊԵՏԸ

Հաղարավոր հայրենադարձների հետ իր Հայրենիքը՝ Սովետական Հայաստան վերադարձավ 67-ամյա Միսակ Աբելյանը: Միրիայում, շնայած իր մեծ ձգտմանը արվեստով զբաղվելու, նա հարկադրված էր աշխատելու որպես օժանդակ բանվոր: Մեծ կարիքի մեջ էր ապրում նրա ընտանիքը, բայց շնայած դրան, արվեստի հանդեպ ունեցած սերը երբեք չի մարել նրա հոգում: Դեռ 1937 թվին, օտարության մեջ Մ. Աբելյանը, ի պատիվ Հոկտեմբերյան Մեծ Ռևոլյուցիայի 20-ամյակի, գործեց նրբահյուս մի գորգ, որի վրա պատկերված է մեծ Ստալինը՝ Սովետական Միության բոլոր ազգությունների բանվորներով շրջապատված: Այդ գորգը կախված էր աչքի ընկնող տեղում «Պոբեդա» նավի տախտակամածի վրա, որով Հայրենիք էր վերադառնում Մ. Աբելյանը:

Սովետական Հայաստանում Մ. Աբելյանը լայնորեն ծավալեց իր ստեղծագործական գործունեությունը. այստեղ նա ավարտեց դեռևս Միրիայում սկսած իր մի գործը— պլաստմասսայի վրա փորագրված է Հայրենիք ուղևորվող մի խումբ հայերի պատկերը՝ Բեյրութի նավահանգստի ֆոնի վրա: Հայաստան վերադառնալուց հետո վարպետը պատկերել է վերածնված Հայաստանի կյանքից առանձին մոմենտներ: Պատրաստել է գորգի հետաքրքիր էսքիզ.

պլաստմասսայի վրա փորագրել է Հովհաննես Թումանյանի «Անուշ» պոեմային վերաբերող իլյուստրացիաներ: այս փորագրությունը օժտված է նուրբ օրնամենտով և մանրանկարներով:

Իր հարազատ ժողովրդին ջերմ սիրով հայ մեծանուն գրող Խաչատուր Աբովյանի կերպարը Մ. Աբելյանը պատկերել է պլաստմասսայի վրա արված փորագրությամբ. այստեղ Աբովյանը պատկերված է գյուղացիների միջավայրում՝ Քանաքեռի ֆոնի վրա:

Ժողովրդական վարպետի այս բոլոր աշխատանքները ցուցադրվել են կիրառական արվեստի և կերպարվեստի ինքնուս վարպետների Մոսկվայում մայիսի վերջին բացված համամիութենական ցուցահանդեսում: Մոսկվայի թերթերը մեծ գովեստով են արտահայտվում ժողովրդական ստեղծագործության վարպետի ցուցադրած աշխատանքների մասին: «Պրավդա»-ն գրում է. «Իսկական վարպետության է հասնում պլաստմասսայի վրա կատարված փորագրությունը, որը աշխատանքն է Մ. Աբելյանի, սովետական այս նոր քաղաքացու, որը վերջերս է վերադարձել արտասահմանից հայրենի Հայաստան»:

Ներկայումս Մ. Աբելյանը աշխատում է Հայրենական Մեծ Պատերազմի թեմայով «Պարտիզանները հարձակվում են» փորագրության վրա:

ՎԵՐԱԾՆՎԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ժողովրդական ստեղծագործության հայտնի վարպետ, արծաթագործ-փորագրիչ հայրենադարձ Հրաչյա Ստեփանյանը ավարտել է «Վերածնված Հայաստան» փորագրությունը: Արծաթյա տախտակի վրա նա փորագրել է Սովետական Հայաստանի ժողովրդական տնտեսության բոլոր բնագավառներն արտահայտող նկարներ՝ Հայաստանի արդյունաբերությունը, էլեկտրիֆիկացիան, կուլտուրան, արվեստը և այլն:

Տախտակի վերևի մասում պատրաստված է ժողովուրդների առաջնորդ մեծ Ստալինի նկարը մարշալական զգեստով, աջ կողմը պատկերված է Լենինի հուշարձանը Երևանում: Հետին պլանում երևում են Արարատների գագաթները և խաղողի փարթամ ագգիներով ծածկված հովիտ: Ներքևում փորագրված են հիդրոէլեկտրակայանի պատնեշը, կարբիդի գործարանի վառարանները, պղինձ ձուլող բանվորի կերպարը պղնձաձուլական գործարանի ֆոնի վրա, կոլտոզային դաշտը, մայրաքաղաքի բնակելի շենքերի վիթխարի կորպուսները:

Արծաթյա տախտակի շրջանակի վրա

փորագրված են հայկական գեղեցիկ օրնամենտներ և յուրաքանչյուրի արանքում սոցիալիստական շինարարության լավագույն կառուցումներից նմուշներ, ինչպես օրինակ Կառավարական Տունը, Գրքի պալատը, Հանրային գրադարանի շենքը, Պետական օպերայի շենքը, Ստ. Շահումյանի, Խ. Աբովյանի, Ղ. Ղուկասյանի հուշարձանները և այլն:

Սույն փորագրության վրա անվանի վարպետը գեղեցիկ տառերով փորագրել է մեծ Ստալինի հռչակավոր խոսքերը Հայաստանի մասին. «Միայն սովետական իշխանության գաղափարը Հայաստանին բերեց խաղաղություն և ազգային վերածննդի հնարավորություն»:

Հ. Ստեփանյանը այս գործը հանձնել է ՀՍՍՌ Մինիստրների Սովետին կից Արվեստի գործերի վարչության Ժողովրդական ստեղծագործության Տանը՝ Մոսկվայում կազմակերպվելիք կիրառական արվեստի և կերպարվեստի ինքնուս վարպետների համամիութենական ցուցահանդեսում ցուցադրելու համար:

